

Til lovforslag nr. L 197. Tillægsbetænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 30. maj 2007

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning

(Bekæmpelse af menneskehandel og samkøring af oplysninger om evakuerede m.v.)

[af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. marts 2007 og var til 1. behandling den 17. april 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Integrationsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 24. maj 2007. Lovforslaget var til 2. behandling den 29. maj 2007, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Integrationsudvalget.

Møder

Udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Samråd

Udvalget havde inden afgivelsen af betænkning stillet 1 spørgsmål til udenrigsministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et samråd med udvalget den 30. maj 2007.

Spørgsmål

Udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, stillet 1 spørgsmål til integrationsministeren og 1 spørgsmål til udenrigsministeren, som disse har besvaret. Spørgsmålene og svarene herpå er optrykt som bilag 2 til tillægsbetænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget opfordrer integrationsministeren til – på baggrund af de principielle diskussioner med udgangspunkt i en sag fra Nigeria – i højere grad at lade tvivlen komme ofrene til gode, når det vurderes, om hjemlandenes myndigheder er af en beskaffenhed, der gør, at de kan beskytte hjemvendte ofre for menneskehandel mod forfølgelse fra deres bagmænd.

S og RV opfordrer endvidere regeringen til systematisk at søge oplysning om hjemsendte handlede kvinders videre skæbne, således at eventuel ny flugt eller forfølgelse el.lign. af hjemsendte handlede kvinder kan indgå i vurderingen af lignende sager i fremtiden.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

Anne-Mette Winther Christiansen (V) fmd. Lars Christian Lilleholt (V) Irene Simonsen (V)
Eyvind Vesselbo (V) Jørgen Winther (V) Jesper Langballe (DF) Søren Krarup (DF)
Henriette Kjær (KF) Allan Niebuhr (KF) Lotte Bundsgaard (S) nfmd. Bjørn Medom Nielsen (S)
Troels Ravn (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Simon Emil Ammitzbøll (RV)
Morten Østergaard (RV) Steen Gade (SF) Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqtigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	51	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	16	Inuit Ataqtigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4

Oversigt over bilag vedrørende L 197 omdelt efter afgivelse af betænkning

11	Betænkning afgivet den 24. maj 2007
12	1. udkast til tillægsbetænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 197 omdelt efter afgivelse af betænkning

Spm.nr.	Titel
19	Spm. om, at ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 30. maj 2007, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm., om ministeren vil tage initiativ til en inden for rimelighedens grænser systematisk opfølgning på den videre skæbne for hjemsendte handlede kvinder, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til integrationsministeren og udenrigsministeren og disses svar herpå

Spørgsmål 19 og udenrigsministerens svar herpå og spørgsmål 20 og integrationsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 19:

Ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 30. maj 2007, vedrørende UUI L 197 – samrådspm. B (om bekæmpelse af menneskehandel og samkøring af oplysninger om evakuerede m.v.).

Svar:

Lad mig indlede med at nævne, at Danmark ikke har en ambassade i Nigeria. Vi har heller ikke fra andre lande i regionen en ambassadør, som er sideakkrediteret til Nigeria og end ikke en rejsende ambassadør, da Nigeria ikke har ønsket at give agrément til en sådan. Danmark er alene repræsenteret ved et honorært Generalkonsulat, som varetager de konsulære opgaver for danske statsborgere i Nigeria. Generalkonsulatet har til huse i Lagos og ikke i hovedstaden Abuja.

En præcis vurdering af den løbende udvikling i sikkerhedssituationen i landet kan Udenrigsministeriet kun få gennem en direkte tilstedeværelse i landet eller, lidt mindre præcise vurderinger, ved sideakkreditering og Danmarks ambassade blev altså lukket i 2000. Udenrigsministeriet følger derfor begivenhederne i Nigeria mere indirekte, herunder gennem kontakter med andre lande der har repræsentationer i Nigeria, gennem EU-samarbejdet og gennem den vestafrikanske regionale samarbejdsorganisation, ECOWAS, som har hovedkontor i Nigerias hovedstad Abuja.

Det stillede spørgsmål består af to dele. For det første en vurdering af den nuværende sikkerhedssituation i Nigeria og for det andet hvordan ministeriet tager hensyn til situationen for hjemvendte handlede kvinder, når sikkerhedssituationen i et land vurderes. Med udgangspunkt i mine indledende bemærkninger vil jeg fokusere på spørgsmålets første del.

Nigeria er en af Afrikas stormagter. Det er Afrikas folkerigeste stat og Nigeria har den største muslimske befolkningsgruppe på kontinentet – der udgør omtrent halvdelen af landets befolkning på i alt mere end 130 millioner. Der findes mere end 250 etniske grupper i landet. På trods af, at Nigeria er den ledende olieproducent i Afrika syd for Sahara er landet fortsat kendetegnet ved udbredt fattigdom.

Nigeria er et land præget af politisk motiveret vold med religiøse og etniske undertoner. Senest har især bortførelser af udlændinge samt generelle uroligheder i Niger deltaet, hvor olieudvinningen finder sted, giver anledning til bekymring. Området er præget af væbnede gruppers kampe mod hinanden og myndighederne om kontrollen over olieressourcerne. Militante etniske og kriminelle grupper har haft fordel af en generel utilfredshed blandt befolkningen i Niger-deltaet over manglende andel i olieindtægterne – delta-området er et af de fattigste i Nigeria og dermed i verden. Nigeria er generelt plaget af en meget høj kriminalitetsrate, hvor overfald, røverier og drab er udbredt.

Korruption er et altoverskyggende problem i alle samfundssammenhænge. Obasanjo-regeringen har haft korruptionsbekæmpelse som en mærkesag. Enorme pengestrømme genereret af olieproduktionen, kombineret med generelt lave lønninger til offentligt ansatte, er imidlertid fortsat en kombination der er afgørende for korruptionens udbredelse. Nigeria betragtes som et af verdens mest korrupte lande (bl.a. med stærkt korruperede politimyndigheder og domstole) og figurerer som nr. 142 af 163 lande på Transparency International Corruption Perception Index (2006).

Der har senest været afholdt delstatsvalg i Nigeria d. 14. april 2007 og efterfølgende præsident – og nationalformsamlingsvalg den 21. april. Den siddende præsident, Obasanjo, vandt det første frie valg efter militærdiktaturet i 1999 og blev genvalgt i 2003. Han efterlevede forfatningen og stillede ikke op til en ny valgperiode i

år. I de forløbne år har præsidenten i det store og hele formået at underlægge militæret parlamentarisk kontrol og sikre afholdelse af valg. Myndighedernes håndtering af de nylige valgbehandlinger har dog været skuffende. Valgene levede ikke op til hverken internationale eller regionale standarder og led bl.a. under manglende transparens om valgresultat og delresultat. Valgene var ligeledes kendetegnet ved voldshandlinger, som resulterede i mere end 200 dræbte. Valgene er blevet stærkt kritiseret af internationale observatører.

Med hensyn til situationen specifikt for hjemvendte, handlede kvinder vil jeg henvise til det samråd jeg kan forstå fandt sted den 8. maj med integrationsministeren og justitsministeren.

Spørgsmål 20:

Vil ministeren tage initiativ til en inden for rimelighedens grænser systematisk opfølgning på den videre skæbne for hjemsendte handlede kvinder?

Svar:

Hvis en kvinde, der har været udsat for menneskehandel, mener sig i risiko for forfølgelse m.v. ved en tilbagevenden til hjemlandet, har hun mulighed for at ansøge om asyl.

Asylmyndighederne – Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet – behandler sager om asyl i medfør af udlændingelovens § 7.

Efter udlændingelovens § 7, stk. 1 (konventionsstatus), gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951. Efter udlændingelovens § 7, stk. 2 (beskyttelsesstatus), gives der efter ansøgning opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Efter udlændingelovens § 30, stk. 1, skal en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet – f.eks. en afvist asylansøger – udrejse frivilligt. Ifølge udlændingelovens § 30, stk. 2, er det politiet, der drager omsorg for udrejsen, hvis en udlænding ikke udrejser frivilligt.

Flygtningenævnet har oplyst, at en asylsag som udgangspunkt anses for afsluttet, når en ansøger udrejser/udsendes af Danmark. Hvis omstændighederne helt undtagelsesvis giver anledning til det, vil Flygtningenævnet – uanset om ansøgeren fortsat opholder sig i sit hjemland – kunne genoptage behandlingen af en sag vedrørende en udrejst/udsendt asylansøger.

Det indgår i regeringens handlingsplan til bekæmpelse af handel med mennesker (2007 – 2010), at Udlændingetjeneste – hvis en udlænding, der har været udsat for menneskehandel, ikke opnår opholdstilladelse her i landet og derfor skal udrejse – i samarbejde med de relevante organisationer og myndigheder i videst muligt omfang skal sørge for, at alle udlændinge, der har været for menneskehandel, skal have tilbudt en veltilrettelagt og forsvarlig modtagelse i hjemlandet.

I forbindelse med handlingsplanen skal der etableres et Videns- og Koordinationscenter for menneskehandel (VKM) med det formål at sikre mulige ofre for menneskehandel en forberedt og koordineret behandling, mens de opholder sig i Danmark. VKM skal i samarbejde med Udlændingetjeneste udvikle programmer for en forberedt hjemsendelse af ofre for menneskehandel. Programmet skal blandt andet omfatte kontakt til NGO'er eller andre relevante aktører, der kan sikre en forsvarlig modtagelse af udlændingen i hjemlandet.

Det indgår ligeledes i regeringens handlingsplan, at det internationale netværk skal udbygges med henblik på at sikre en forsvarlig hjemsendelse, således at der opbygges en tæt kontakt til NGO'er og sociale myndigheder i kvindernes hjemlande. Målet er at kunne tilbyde alle kvinder, at de modtages af en organisation, når de vender hjem.

De konkrete initiativer, der udløber af handlingsplanen, vil blive dokumenteret af VKM. Der skal således udgives årlige statusrapporter, der både skal beskrive udviklingen, initiativerne og eventuelt foreslå justeringer. Når handlingsplanen udløber, vil der blive udarbejdet en ekstern evaluering af mål og effekter.